

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนาปฏิบัติการวิจัย
และการไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

- ๑.๑ ชื่อ/นามสกุล (ภาษาไทย) (นาย/นาง/นางสาว) อุทาร์ตน์ ภูไพบูลย์
(ภาษาอังกฤษ) MS.UTHARAT PUPAIBOON
ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
ระดับการศึกษาสูงสุด วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
หน่วยงาน สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) ศึกษาวิจัยพัฒนาการจำแนกชนิดไม้และการตรวจพิสูจน์ไม้
เพื่อขยายฐานข้อมูลและพัฒนาการรับรองชื่อชนิดไม้ ตามข้อตกลงทั้งระดับภูมิภาคและ
ระดับสากลด้านการค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้
- ๑.๒ ชื่อ/นามสกุล (ภาษาไทย) (นาย/นาง/นางสาว) บุญสุรีย์ จีระวงศ์พานิช
(ภาษาอังกฤษ) Mr.BOONSUTHEE JERAVONGPANICH
ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
ระดับการศึกษาสูงสุด วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
หน่วยงาน สำนักรับรองการป่าไม้
หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการรับรองไม้
สำนักรับรองการป่าไม้ ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการรับรองป่าไม้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน
ของประเทศคู่ค้า และร่วมกับหน่วยงานรับรองของประเทศไทยในการพัฒนาระบบรับรองไม้
ของประเทศ
- ๑.๓ ชื่อเรื่อง/หลักสูตร การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ ๒ “The 2nd workshop of THE
ASEAN COOPERATION PROJECT: EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN”
- เพื่อ ☒ ประชุม (เชิงปฏิบัติการ) ☐ สัมมนา ☐ ฝึกอบรม ☐ ปฏิบัติงานวิจัย
☐ ดูงาน ☐ การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ
- แหล่งผู้ให้ทุน INSTITUT PENYELIDIKAN MALAYSIA
ประเทศที่ไป มาเลเซีย
ระหว่างวันที่ ๗-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (รวมวันเดินทาง)
ของหน่วยงาน ASEAN SECRETARIAT

ส่วนที่ ๒ บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตรฯ/เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น (ไม่เกิน ๑๐ บรรทัด)

การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ ๒ “The 2nd workshop of THE ASEAN COOPERATION PROJECT: EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN” ได้จัดประชุม ณ สถาบันวิจัยป่าไม้มาเลเซีย (Forest Research Institute Malaysia: FRIM) ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ โดยผู้แทนเข้าร่วมการประชุมฯ จำนวน ๒๑ คน จากประเทศสมาชิกอาเซียน ๙ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา อินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

รวมทั้ง...

รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่นที่ปรึกษาโครงการฯ โดยวัตถุประสงค์การประชุมฯ เพื่อจัดทำมาตรฐานชื่อการค้าของไม้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้มีข้อมูลครบถ้วนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้เป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในการค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ในตลาดสากลของประชาคมอาเซียน การประชุมฯ ครั้งนี้เป็นต่อเนื่องจากการประชุมครั้งที่ ๑ (๗-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑) ตามแผนงานกิจกรรมของโครงการฯ ซึ่งการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ดำเนินการในรูปแบบ ๑) การบรรยายพิเศษ หัวข้อ การตรวจพิสูจน์จำแนกชนิดไม้ตามมาตรฐาน IAWA Committee (1989) ๒) การนำเสนอร่างแผนงานฐานข้อมูลรายชื่อไม้ (Timber names data working sheet of ASEAN) ซึ่งคณะทำงานของแต่ละประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน ได้ดำเนินการรวบรวมตามแบบฟอร์มของโครงการฯ แล้วเสร็จและส่งให้เลขานุการคณะทำงานโครงการฯ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ และ ๓) การอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อร่างแผนงานฐานข้อมูลรายชื่อไม้ฯ เพื่อขอความเห็นชอบการใช้ตัวอักษรย่อต่าง ๆ ของฐานข้อมูล ดังกล่าว และสรุปรูปแบบการนำเสนอข้อมูลทั้งหมดเพื่อการตีพิมพ์ ๔) การเยี่ยมชมสถาบันวิจัยป่าไม้มาเลเซีย (FRIM)

แนวทางการดำเนินงานในอนาคต

๑. รวบรวมรายชื่อไม้และข้อมูลรายละเอียดทั้งหมดโดยใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์ และจัดทำรูปแบบการจัดเรียงข้อมูลและการนำเสนอตามมติที่ประชุม จัดพิมพ์เป็นเอกสารเพื่อใช้ในการตรวจสอบเปรียบเทียบอ้างอิงชื่อชนิดไม้ ชื่อการค้า ทั้งในภูมิภาคและนานาชาติ
๒. ส่งเสริมแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการรับรองถิ่นกำเนิดไม้ ชื่อการค้า ชื่อวิทยาศาสตร์ ให้เป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านการค้าไม้ของประเทศสมาชิกอาเซียน
๓. ส่งเสริมความเข้มแข็งในกระบวนการเชิงภูมิภาคเพื่อยกระดับความสะอาดทางด้านการค้าและการบูรณาการด้านมาตรฐานตลาดสากล
๔. ยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านการค้าไม้อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลที่ได้รับจากการประชุม ณ ต่างประเทศ

๓.๑ วัตถุประสงค์

- เพื่อจัดทำมาตรฐานชื่อการค้าของไม้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามโครงการความร่วมมือ “ASEAN COOPERATION PROJECT: EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN”
- เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลชื่อชนิดพันธุ์ไม้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- เพื่อดำเนินการตามแผนงานโครงการที่ได้รับอนุมัติในการประชุมเจ้าหน้าที่ป่าไม้อาวุโสอาเซียนครั้งที่ ๒๐ ที่ กรุงเนปิตอร์ ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
- เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในกระบวนการเชิงภูมิภาคเพื่อยกระดับความสะอาดทางด้านการค้าและการบูรณาการด้านมาตรฐานตลาดสากล

๓.๒ เนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในเชิงวิชาการ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า ๑ หน้า กระดาษ A๔ (หากมีรายงานฯ แยกต่างหาก และกรุณาแนบ PDF. file ขนาดไม่เกิน ๒ MB ส่งมาด้วย)

การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ ๒ “The 2nd workshop of THE ASEAN COOPERATION PROJECT: EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN” ได้จัดประชุม ณ สถาบันวิจัยป่าไม้มาเลเซีย (Forest Research Institute Malaysia: FRIM) ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ โดยผู้แทนเข้าร่วมการประชุมฯ จำนวน ๒๑ คน จากประเทศสมาชิกอาเซียน ๙ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม

ราชอาณาจักรกัมพูชา อินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่นที่ปรึกษาโครงการฯ โดยวัตถุประสงค์การประชุมฯ เพื่อจัดทำมาตรฐานชื่อการค้าของไม้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้มีข้อมูลครบถ้วนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้เป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในการค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ในตลาดสากลของประชาคมอาเซียน การประชุมฯ ครั้งนี้เป็นการต่อเนื่องจากการประชุมครั้งที่ ๑ (๗-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑) ตามแผนงานกิจกรรมของโครงการฯ พิธีเปิดประชุมอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ โดย Dr. GAN KEE SENG ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์ป่าไม้ สถาบันวิจัยป่าไม้มาเลเซีย (Forest Research Institute Malaysia: FRIM) กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุมฯ และกล่าวเปิดการประชุมฯ

Dr. GAN KEE SENG กล่าวสรุปถึงความเป็นมาของโครงการความร่วมมืออาเซียน (ASEAN COOPERATION PROJECT) เรื่อง EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN ซึ่งได้รับการอนุมัติจากสำนักเลขาธิการอาเซียน โดยมาเลเซียเป็นประเทศผู้นำ (Lead country) ระยะเวลาการดำเนินโครงการ กำหนด ๑๐ เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และจะสิ้นสุดเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่ทั้งนี้โครงการได้ขยายเวลาออกไปอีก ๑ เดือน โดยโครงการจะสิ้นสุดในเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ สถาบันวิจัยป่าไม้มาเลเซีย (FRIM) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการโครงการ โดยความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนที่เป็นประเทศผู้ผลิต/นำเข้า/ส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เป็นการต่อเนื่องจากการประชุมครั้งที่ ๑ (เมื่อวันที่ ๗-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑) ซึ่งคณะผู้แทนของประเทศสมาชิกได้ดำเนินการตามมติที่ประชุมครั้งที่ ๑ และจัดส่งร่างแผนงานฐานข้อมูลรายชื่อไม้ (Timber names data working sheet of ASEAN) ของแต่ละประเทศที่ได้เพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายเลขานุการโครงการได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำเข้าสู่การอภิปราย และพิจารณาในวาระต่อไป ทั้งนี้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลลัพธ์ของโครงการคือการจัดพิมพ์เอกสารชื่อการค้าไม้ในภูมิภาคอาเซียน เพื่อยกระดับความสะดวกรวดเร็วทางการค้าและการบูรณาการด้านมาตรฐานการรับรองด้านป่าไม้ทั้งระดับภูมิภาคและระดับสากล

Dr. FUJII ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาโครงการฯ บรรยายพิเศษ หัวข้อ การตรวจพิสูจน์จำแนกชนิดไม้ตามมาตรฐาน IAWA Committee (๑๙๘๙) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจต่อหลักวิชาการที่สำคัญในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการอภิปรายและพิจารณารูปแบบของข้อมูลชื่อชนิดไม้ของประเทศสมาชิกอย่างถูกต้องตามมาตรฐานสากล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

Dr. ONG CHEE BENG เลขานุการโครงการฯ ได้นำเสนอข้อมูลร่างแผนงานฐานข้อมูลรายชื่อไม้ของอาเซียน ซึ่งได้รวบรวมแล้ว จำนวนข้อมูลทั้งหมดในแผนงาน (excel sheets) ประมาณ ๒๐,๐๐๐ แถว (row) ที่ประชุมได้ร่วมกันอภิปรายและพิจารณาถึงรูปแบบการนำเสนอข้อมูล ชื่อชนิดไม้ (Botanical Name) ชื่อวงศ์ (Family Name) ชื่อพ้อง (Synonym Name) ชื่อการค้า (Trade Name / Standard Name) ชื่อท้องถิ่น (Local Name / Vernacular Name) ชื่อในภาษาถิ่นของแต่ละประเทศสมาชิก (Local Language Names) ภูมิภาค (Region) ชื่อประเทศ (Country Name) และข้อมูลด้านคุณสมบัติอื่นๆ ของไม้ เช่น สีเนื้อไม้ ความแข็งแรง เป็นต้น ภายหลังการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและพิจารณาถึงข้อจำกัดต่างๆ ของข้อมูลทั้งหมด มติที่ประชุมให้นำข้อมูลที่จะจัดพิมพ์ตามโครงการฯ ได้แก่ ชื่อชนิดไม้ (Botanical Name) ชื่อวงศ์ (Family Name) ชื่อพ้อง (Synonym Name) ชื่อการค้า (Trade Name / Standard Name) ชื่อท้องถิ่น (Local Name / Vernacular Name) ภูมิภาค (Region) ชื่อประเทศ (Country Name) โดยภูมิภาคให้ใช้อักษรย่อ

ตามที...

ตามที่แต่ละประเทศกำหนด ส่วนชื่อประเทศให้ใช้ตัวย่อเป็นอักษร ๒ ตัว ตามที่สำนักเลขาธิการอาเซียนใช้อย่างเป็นทางการของแต่ละประเทศสมาชิก ฝ่ายเลขานุการโครงการฯ จะจัดเรียงข้อมูลทั้งหมดในรูปแบบตามมติที่ประชุม และจัดส่งให้คณะทำงานของแต่ละประเทศภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เพื่อให้คณะทำงานฯ ตรวจสอบแก้ไขและส่งคืนฝ่ายเลขานุการโครงการฯ ในเดือนมีนาคม เพื่อจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นสุดโครงการ ทั้งนี้ผลลัพธ์ของโครงการจะเป็นหนังสือรวบรวมรายชื่อพันธุ์ไม้ในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งจัดพิมพ์ในนามสำนักเลขาธิการอาเซียน ข้อมูลในส่วนอื่นๆ ที่ยังไม่สามารถจัดพิมพ์ในหนังสือเล่มนี้ได้ เนื่องจากข้อจำกัดหลายด้าน จะเก็บไว้เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อยอดในโครงการต่อไป

คณะผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการทั้งหมด ได้เยี่ยมชมสถาบันวิจัยป่าไม้มาเลเซีย (FRIM) สรุปพอสังเขป ดังนี้

- ทางเดินศึกษาธรรมชาติในพื้นที่ป่าปลูกเพื่อฟื้นฟูเหมืองแร่ดีบุกเก่าให้กลับเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ โดยไม่ย่นต้นวงศ์ยางเป็นชนิดไม้เด่น ทางเดินศึกษาธรรมชาติระยะทาง ๓ กิโลเมตร ครอบคลุมประมาณ ๑๐๐ สายพันธุ์พื้นเมืองและสายพันธุ์ต่างถิ่น

- พิพิธภัณฑ์ไม้และประวัติความเป็นมาของสถาบัน
- ห้องเก็บรวบรวมตัวอย่างไม้ทั้งของประเทศมาเลเซียและต่างประเทศ
- ห้องปฏิบัติการตรวจพิสูจน์รับรองชนิดไม้

๓.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

☒ ต่อตนเอง

- ได้พัฒนาและเพิ่มพูนองค์ความรู้ในเรื่องการค้าไม้ระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน เพิ่มพูนประสบการณ์การประชุมระหว่างประเทศ ได้เรียนรู้ความสำเร็จของการปลูกสร้างสวนป่าในพื้นที่เสื่อมโทรมจากการทำเหมืองแร่ การดำเนินการวิจัยพัฒนาด้านการป่าไม้ที่มุ่งผลสำเร็จทั้งด้านการอนุรักษ์และด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนการวิจัยพัฒนาเพื่อสร้างมาตรฐานการรับรองด้านป่าไม้

☒ ต่อหน่วยงาน

- ประเทศไทยโดยกรมป่าไม้ ได้ดำเนินการตามแผนโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน (ASEAN COOPERATION PROJECT: EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN) ซึ่งมีความสำคัญในด้านการค้าไม้ การรับรองชื่อ ชนิด แหล่งกำเนิดของไม้ ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศด้านการค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ในตลาดสากล รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลและโอกาสในการพัฒนาความร่วมมือด้านการจัดการป่าไม้ที่จะทำให้เกิดความเข้มแข็งในภูมิภาคต่อไป

ส่วนที่ ๔ ปัญหา/อุปสรรค

ขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลตามแผนของโครงการฯ ตามกำหนด
อนึ่ง การประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ ประเทศมาเลเซียทั้ง ๒ ครั้ง เป็นเพียงส่วนของการอภิปรายและพิจารณาข้อมูล แต่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ไปร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ต้องใช้เวลาที่อยู่ในประเทศไทยเพื่อจัดทำข้อมูลจำนวนมาก ตั้งแต่เริ่มโครงการประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ จนกว่าจะสิ้นสุดการจัดทำข้อมูล การตรวจสอบแก้ไข และส่งให้เลขานุการโครงการตามแผนงาน ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๒

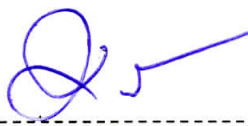
ส่วนที่ ๕ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

กรมป่าไม้ควรติดตามการดำเนินการต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาความร่วมมือภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยเฉพาะแผนด้านการจัดการป่าไม้ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งอาเซียนได้กำหนดแผนการดำเนินงานระยะยาว (แผน ๒๐ ปี) ไว้แล้ว รวมทั้งนำข้อตกลงความร่วมมือต่าง ๆ สู่การปฏิบัติในการพัฒนาแนวทางการค้าไม้ของประเทศไทย ให้สอดคล้องกับพันธกรณีและอนุสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งด้านการค้าไม้ และผลิตภัณฑ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในอาเซียน และจัดเตรียมแผนการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจป่าไม้ในภูมิภาคอาเซียนอย่างต่อเนื่อง

(ลงชื่อ) _____

(นางอุทาร์ตน์ ภูไพบูลย์)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

(ลงชื่อ) _____

(นายบุญสุรีย์ จีระวงศ์พานิช)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ